

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
बुधवार, दिनांक १४ मार्च, २०१८
(सकाळी १०.०० ते ११.४५ वाजेपर्यंत)

- (क) : सर्वश्री. सतिश चव्हाण, धनंजय मुंडे, जयवंतराव जाधव, अमरसिंह पंडित, सुभाष झांबड, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा — (सकाळी १०.०० ते १०.३५ वाजेपर्यंत) — (मंत्र्यांच्या उत्तरासह ३५ मिनिटे) —

"औरंगाबाद शहरामध्ये साठलेल्या कचऱ्याचा प्रश्न गंभीर झाला असून, त्याला हिंसक वळण लागणे, या ठिकाणी दगडफेक आणि कचरा जाळण्याचे प्रकार सुरू असणे, नारेगाव येथे गेल्या काही दिवसांपासून आंदोलन सुरू असून प्रशासनाच्या उदासीनतेमुळेच कचरा डेपोमध्ये वीस लाख घनमीटर पेक्षा जास्त कचरा प्रक्रियेविना पडून असणे, मौजे नारेगांव ग्रामस्थांनी या कचरा डेपोस विरोध केल्यानंतर सन १९९७ मध्ये पालिकेने हा कचरा डेपो बंद करण्याचा निर्णय घेऊनही अद्याप त्यास पर्यायी व्यवस्था तयार न करणे, शहराचा डिपी प्लॅन तयार करताना कचऱ्याच्या जागेचे कोणतेही आरक्षण कायम न करता आराखड्यामध्ये कचरा डेपोला स्थान दिलेले नसणे, सन २००७-२००८ मध्ये महापालिकेने कचऱ्यावर प्रक्रिया करून नैसर्गिक वायु तयार करण्याचे कंत्राट सुमारे ९ कोटी रुपये खर्च करून दिलेले असणे, मात्र कंत्राटदाराने कचऱ्यावर कोणतीही प्रक्रिया न केल्याने नारेगांव सह परिसरातील नागरीकांनी त्यास तीव्र विरोध करणे, पालिकेने शहराच्या परिसरातील गावांमध्ये कचरा डेपो करण्याच्या पर्यायाला संबंधित नागरीकांनी विरोध करून तीव्र आंदोलन छेडणे, दिनांक १६ फेब्रुवारी पासून मौजे नारेगांवसह परिसरातील ग्रामस्थांनी त्यांच्या हद्दीत कचरा टाकण्यास तीव्र विरोध केल्यामुळे शहरात कचरा कोंडी होणे, महापालिकेच्या प्रशासनाला कचऱ्याची कोंडी फोडण्यात अपयश येणे, दररोज सुमारे ४०० टन कचरा शहरात साचत असल्याने आजवर सुमारे ४ हजार टन कचरा शहरात साचल्याने शहरवासीयांचे आरोग्य धोक्यात येणे, मा.उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठाने या प्रश्नाबाबत महापालिका प्रशासनाला खडे बोल सुनावणे, कचऱ्याचा प्रश्न सत्वर निकाली न काढल्यास प्रशासकाची नेमणूक का करू नये ? अशी विचारणा न्यायालयाने करणे, महापालिकेसह शासनाकडूनही शहरातील कचऱ्याचा प्रश्न निकाली काढण्यास कोणतीही ठोस कार्यवाही करण्यात न आल्याने शहरातील नागरीकांमध्ये भितीचे वातावरण पसरणे, शहरात जागो-जागी कचऱ्याचे ढिग लागल्याने सामान्य जनतेला त्याचा मोठा त्रास सहन करावा लागणे, शहरातील नागरीकांच्या आरोग्याला यामुळे धोका निर्माण होणे, औरंगाबाद शहर व परिसरातील जनतेमध्ये या घटनेमुळे

शासनाविरोधात पसरलेला तीव्र असंतोष व संतापाची भावना, औरंगाबाद शहरातील तसेच राज्यातील इतर शहरांमधील कचऱ्याच्या जटील आणि गंभीर प्रश्नाची शासनाने दखल घेऊन करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

- (ख) : सर्वश्री. विक्रम काळे, श्रीकांत देशपांडे, कपिल पाटील, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा — (सकाळी १०.३५ ते ११.१० वाजेपर्यंत) — (मंत्र्यांच्या उत्तरासह ३५ मिनिटे) —

"राज्यातील सर्व शिक्षक तसेच कर्मचाऱ्यांना महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम, १९८२ व १९८४ नुसार मुळ निवृत्ती वेतन योजना लागू असणे, ही पेन्शन योजना शिक्षक व कर्मचाऱ्यांच्या हिताची असणे, परंतु दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ नंतर सेवेत आलेल्या शिक्षक तसेच कर्मचाऱ्यांना जुन्या निवृत्तीवेतना ऐवजी नवीन परिभाषित अंशदान निवृत्ती वेतन योजना लागू करण्याचा निर्णय घेणे, हा निर्णय शिक्षक व कर्मचाऱ्यांच्या हिताचा नसणे, कारण निवृत्ती वेतन योजना ही कुटुंबाच्या जीवनाशी निगडीत असल्यामुळे ही नविन अंशदान निवृत्ती वेतन योजना कुटुंबाच्या फायद्याची नसणे, ही योजना शासनाने रद्द करून नागरी सेवा नियम, १९८२ प्रमाणे व १९८४ प्रमाणेच जुनी निवृत्ती वेतन योजना लागू करणेबाबत, शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

- (ग) : सर्वश्री.किरण पावसकर, अमरसिंह पंडित, श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा —(सकाळी ११.१० ते ११.४५ वाजेपर्यंत) — (मंत्र्यांच्या उत्तरासह ३५ मिनिटे) —

"राज्यातील आर्थिक राजधानी मुंबईसह ठाणे, रायगड आणि विदर्भातील नागपूर या प्रमुख औद्योगिक क्षेत्रात कामगार कायद्यांतील मोठ्या बदलांमुळे उद्योग बंद पडले असून मोठ्या प्रमाणात बेरोजगारी वाढत असणे, आजमितीस सरकारी आकडेवारीनुसार ६७ मोठ्या कापड मिल बंद होऊन १७,६०० कामगार, नोटबंदीनंतर एल अँड टी या बांधकाम, आयटी कंपनीतून १४०० कामगार, एच.डी.एफ.सी. कंपनीतून ४५८१ कर्मचारी, ऐगेने पावरटेक कंपनीतून १५०० कामगार, कंबाटा एव्हीएशन कंपनीतून ३००० कामगारांवर बेकारीची कुऱ्हाड कोसळली असून मोठ्या प्रमाणात कामगार देशोधडीला लागत असणे, मात्र राज्य सरकारकडून मेक इन महाराष्ट्र, मॅग्नेटीक महाराष्ट्र अशा औद्योगिक परिषदांचे आयोजन करण्यात येऊन ३५ लाख रोजगार संधी उपलब्ध होणार असल्याचे चित्र निर्माण केले जात असणे, १० लाख कोटी रुपयांच्या उद्योगांचे उद्दिष्ट ठेवण्यात येणे, तसेच परदेशी गुंतवणूक आकर्षक वाटत असली तरी महाराष्ट्रातील उद्योग परदेशी कंपन्यांच्या हाती जात नाहीत ना याची काळजी सरकारने घेणे गरजेचे असणे, सदर महत्वाकांक्षी परिषदांमधून केलेल्या घोषणा निवडणूकांमधील घोषणांसारख्या विरुद्ध न जाता प्रत्यक्षात उतरवणे व त्याची फलनिष्पत्ती लक्षणीय ठरवणे महाराष्ट्राच्या औद्योगिक अर्थकारणाला व रोजगार निर्मितीला पोषक ठरेल मात्र वास्तवामध्ये तसे

चित्र दिसून येत नसणे, राज्यात उद्योग, बेरोजगारीचे संकट वाढत असून, कामगार कायदा १९४७ च्या इंडस्ट्रियल डिस्प्युट अॅक्टमध्ये मोठ्या प्रमाणात बदलाचा औद्योगिक क्षेत्रावर परिणाम होत असणे, राज्यातील प्रमुख आर्थिक राजधानी मुंबईतून उद्योग स्थलांतरीत होत असून लाखो कामगारांवर बेरोजगारीचे संकट कोसळणे, त्यांच्यावर अवलंबून असणाऱ्या करोडो कुटुंबियांवर आज उपासमारीची पाळी येणे, हे भीषण संकट आज राज्यात पसरत असणे, सरकारच्या मालक धार्जिण्या आणि कामगार विरोधी धोरणांचा परिणाम राज्याच्या आर्थिक प्रगतीस बाधक ठरत असून बेरोजगारीचे अस्मानी संकट पसरत असून नवीन रोजगार वाढ होत नसून रोजगार बंद पडत असल्याचे हे भीषण वास्तव आज राज्यात असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(दुपारी १२.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे -

(क) तारांकित प्रश्न.

(ख) सोमवार, दिनांक १२ मार्च, २०१८ रोजीची तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहासमोर ठेवणे -

(क) गृहनिर्माण मंत्री

: "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये गृहनिर्माण विभागाचा सन २०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षातील योजनांतर्गत आणि योजनेत्तर योजनांवरील वैधानिक विकास मंडळनिहाय (अविभाज्य भागासह) प्रत्यक्ष खर्चाचा तपशील" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्री

: "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचा सन २०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षातील योजनांतर्गत आणि योजनेत्तर योजनांवरील वैधानिक विकास मंडळनिहाय (अविभाज्य भागासह) प्रत्यक्ष खर्चाचा तपशील" सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : (क) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचना — (असल्यास).

(ख) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने —

(मंगळवार, दिनांक १३ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली म.वि.प.नियम ९३ अन्वये सूचना) —
(अनुक्रमांक (१) व (२)) -

(१) श्री.जयंत पाटील, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २४ वर महसूल मंत्री निवेदन करतील :-

"अंबवडे (ता.खटाव, जि.सातारा) येथे वाळूमाफियांनी नदीपात्रात बेकायदा वाळू उपसा करून नदीकाठावरची शेती उध्वस्त केलेली असणे."

(२) श्री.कपिल पाटील, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २२ वर शालेय शिक्षण मंत्री निवेदन करतील :-

"राज्यातील विनाअनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालये आणि विनाअनुदानित तुकड्यांना अनुदान दिलेले नसून २८ फेब्रुवारी, २०१८ च्या शासन निर्णयात सदर महाविद्यालयीन वर्ग व तुकड्यांच्या अनुदानासाठी जाचक अटी लादलेल्या असणे."

(३) सर्वश्री किरण पावसकर, हेमंत टकले, विक्रम काळे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २८ वर मुख्यमंत्री निवेदन करतील :-

"सहाय्यक पोलिस निरीक्षक श्रीमती अश्विनी बिद्रे-गोरे यांच्या झालेल्या हत्येप्रकरणी सर्व संबंधितांविरुद्ध कडक कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी."

(४) श्री.नरेंद्र पाटील, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ३२ वर मदत व पुनर्वसन मंत्री निवेदन करतील :-

"सातारा जिल्ह्यातील कोयना धरणग्रस्तांच्या प्रलंबित मागण्यांबाबत."

(५) श्री.संजय दत्त, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २७ वर शालेय शिक्षण मंत्री निवेदन करतील :-

"दिनांक ३ मार्च, २०१८ रोजी केज (जि.बीड) तालुक्यात बारावी परीक्षांच्या उत्तरपत्रिका ठेवलेल्या खोलीला आग लागून बारावीच्या गणित विषयाच्या बाराशे आणि दहावीच्या मराठी विषयाच्या सव्वाशे उत्तरपत्रिका जळून खाक झाल्याचे उघडकीस

येणे."

- (६) डॉ.सुधीर तांबे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २६ वर अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री निवेदन करतील :-

"राज्यातील स्वस्त धान्य दुकानांतून उपलब्ध करून दिला जाणारा गहू कमी करून लाभार्थी नागरिकांना सक्तीने मका देण्याचा निर्णय घेतला असल्याचे निदर्शनास येणे."

- (७) श्री.सुनिल तटकरे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ३० वर जलसंधारण मंत्री निवेदन करतील :-

"श्रीवर्धन (जि.रायगड) मधील नागलोली येथे साठवण तलाव होण्यासाठी स्थानिक नागरीकांकडून होत असलेली मागणी."

चार : लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) -

- (१) (शुक्रवार, दिनांक ९ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना) —

आर्कि.अनंत गाडगीळ, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, श्री.रविंद्र फाटक, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"देशातील पहिल्या खाजगी गुप्तहेर महिलेला एका गुन्ह्या संबंधात या राज्यात अटक होणे, आपल्या आशिलासाठी हवी असलेली माहिती कुठल्याही थराला जाऊन मिळविणे, त्यासाठी व्यक्तित्तेचे संभाषण यंत्राद्वारे चोरून ऐकणे, यासाठी कुठल्याही व्यक्तित्तेच्या खाजगी जीवनाची सर्वप्रकारे माहिती गोळा करणे, वेळप्रसंगी व्यक्तित्तेचा पाठलाग करून मागोवा घेणे, प्रसंगी मिळालेल्या गुप्त माहितीचा ब्लॅकमेलिंगसाठी उपयोग करणे, यास प्रतिबंध करणारा कायदा राज्यात अस्तित्वात नसणे, गुप्त माहिती मिळविण्यासाठी कॉल डिटेल्स रेकॉर्ड भ्रष्ट मार्गाचा अवलंब करून मोबाईल कंपन्यांकडून विकत घेणे, जाळ्यामध्ये सापडणाऱ्या उद्योगपती, राजकीय व्यक्ती, सिनेसृष्टीतील व्यक्ती इत्यादीवर दबाव टाकून त्यांच्यातर्फे गैरकृत्य करवून घेणे, प्रत्येक व्यक्तित्तेला घटनेने दिलेल्या प्रायव्हसीच्या अधिकारास धक्का पोहचविणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

- (२) श्री. गोपीकिसन बाजोरिया, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"अकोला महानगरपालिका क्षेत्रात गोरक्ष रोड या नावाने ओळखल्या

जाणाऱ्या रस्त्याच्या रुंदीकरणाची सातत्याने जनतेकडून होत असलेली मागणी, सदर रस्त्यांच्या रुंदीकरणाकरिता लोकांनी सहकार्याची भूमिका दिली असतानाही महानगरपालिकेने कोणतेही निकष आणि नियम न लावता रस्त्याच्या दोन्ही बाजूने असलेली अधिकृत व अनधिकृत लहान व मोठी सर्व बांधकामे पाडून टाकणे, गेल्या सहा महिन्यांपासून वारंवार बाधित झालेल्या भागाचा मोबदला देण्याचे जाहिर करुनही अद्यापही कोणत्याही प्रकारचा मोबदला देण्यात आलेला नसणे, उलटपक्षी महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम, १९६६ चे कलम ३७ अन्वये कारवाई करुन टीडीआर देण्यात येईल असे खोटे आमिष दाखवून मालमत्ता धारकांवर करण्यात आलेला अन्याय, कंत्राटदारांवर कोणत्याही अटी व शर्ती न लादल्याने रस्त्यांची कामे अपूर्ण अवस्थेत असणे, परिणामी स्थानिक नागरिकांना या रस्त्यावरुन ये-जा करणे अत्यंत गैरसोयीचे होत असणे, सदर रस्त्यांबरोबर आजुबाजूचे अकोला शहरातील इतर रस्त्यांची अवस्था जैसे थे असतांनाही शासनाकडून तुटपुंजा निधी उपलब्ध होणे, शासनाकडून वाटप करण्यात येणारा निधी कोणकोणत्या रस्त्यांकरिता वितरित करण्यात येत आहे याबाबत साशंकता निर्माण होणे, त्याचबरोबर अकोला शहराकरिता महानगरपालिकेसाठी सन २०१८-२०१९ च्या अर्थसंकल्पात रस्त्याकरिता निधीची तरतुद करण्यास शासनाकडून होत असलेली चालढकल, निधीबाबत शासन उदासिन असणे, परिणामी रस्त्यांची होत असलेली दयनीय अवस्था, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने लक्ष घालून शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

(३) **सर्वश्री. हेमंत टकले**, शरद रणपिसे, धनंजय मुंडे, संजय दत्त, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री. आनंदराव पाटील, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री. जनार्दन चांदूरकर, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, आर्कि. अनंत गाडगीळ, सर्वश्री. सुभाष झांबड, अमरनाथ राजूरकर, हरिसिंग राठोड, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री. सुनिल तटकरे, आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री. ख्वाजा बेग, जगन्नाथ शिंदे, रामराव वडकुते, अॅड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री. विक्रम काळे, नरेंद्र पाटील, किरण पावसकर, अॅड. जयदेव गायकवाड, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.विनायकराव मेटे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबई सेंट्रल येथील नायर रुग्णालयात दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी एमआरआय उपकरणात गॅस सिलेंडरसह अडकून राजेश मारु या ३० वर्षीय तरुणाचा झालेला हृदयद्रावक मृत्यु, श्री. मारु हे त्यांच्या बहिणीच्या सासुबाईना पाहण्यासाठी रुग्णालयात गेले असता त्याठिकाणी कर्तव्यावर असलेल्या रुग्णालयाचे वॉर्डबॉय यांचेशी झालेल्या बाचाबाची नंतर वॉर्डबॉय

यांनी श्री. मारु यांना ऑक्सिजनचे सिलेंडर एमआरआय कक्षामध्ये घेऊन जाण्यास सांगणे, त्यानुसार श्री.मारु यांना सिलेंडरसह एमआरआय कक्षात जात असतानाच त्यांच्या हातातील सिलेंडर चुंबकीय क्षेत्रात गेल्याने सिलेंडरसह श्री. राजेश मारु हे एमआरआय मशिनमध्ये ओढले गेल्याने त्यांचा मशिनमध्ये अडकून आकस्मिकरित्या हृदयद्रावक झालेला मृत्यु, याप्रकरणी जबाबदार असणाऱ्या डॉक्टर, वॉर्डबॉय व परिचारकांना केलेली अटक, नायर रुग्णालयात एमआरआय काढण्यासाठी ६-६ महिने रुग्णांची प्रतिक्षा यादी केली जात असणे, महापालिकेच्या केईएम, सायन,नायर, कुपर, कांदिवली व गोवंडी येथील रुग्णालयात देखील एमआयआर करण्यासाठी रुग्णांना आपला नंबर येईपर्यंत ताटकळत बसावे लागत असल्याने एमआरआय मशिनची संख्या वाढविणे, नितांत गरजेचे झालेले असणे, शासनाने या घटनेची दखल घेऊन मुंबई महापालिकेच्या सर्वच रुग्णालयामध्ये त्याचबरोबर शासनाच्या जी.टी, जे.जे. व सेंट जॉर्जेस आदि रुग्णालयात एमआरआय मशिनची संख्या वाढविण्याच्या दृष्टीने तातडीने कार्यवाही करणे आवश्यक असणे, त्याचबरोबर उक्त दुर्घटनेत वॉर्डबॉयच्या चुकीमुळे एका तरुणाचा हकनाक झालेला मृत्यु विचारात घेता श्री. मारु यांच्या कुटुंबियांना आर्थिक मदत देण्याचे दृष्टीने शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

(४) श्री. आनंदराव पाटील, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"कराड तालुक्यातील (जि.सातारा) मौजा साजूर येथे सन १९६७ मध्ये वसविण्यात आलेले पुनर्वसित गावठाण, मात्र या गावठाणाला अद्याप न मिळालेल्या नागरी सुविधा, अनेक लोकांना शासनाने घरे देण्यासाठी जागा देणे, मात्र या जागेच्या ७/१२ वर त्यांची नोंद नसणे, अनेक लोकांना आपल्या प्लॉटचे निश्चित ठिकाण माहीत नसणे, तसेच येथे अनेक लोकांनी अतिक्रमण करून बांधलेली घरे, येथील रस्त्यावरही केलेले अतिक्रमण, अनेक कुटुंबाना एकापेक्षा अधिक देण्यात आलेले प्लॉट, अनेक प्लॉटसचे बेकायदेशीर विक्री व्यवहार अनधिकृतपणे करून त्याची नोंद बोगस फेरफार नंबर टाकून ७/१२ वर करण्यात येणे, अनेकांनी प्लॉटची मागणी करूनही त्यांना अद्याप प्लॉट न मिळणे, यामुळे येथील ग्रामपंचायतीने या पुनर्वसित गावठाणाची प्रत्यक्ष पहाणी करून चौकशी करण्याची आवश्यकता, शासनाच्या आदेशाप्रमाणे व नकाशाप्रमाणे येथील प्लॉटसची मोजणी करून प्लॉटधारकांना ते देण्याची आवश्यकता, अतिक्रमणे दूर करणे, नागरी सुविधा उपलब्ध करणे, अशी विभागीय अधिकारी, कराड यांच्याकडे दिनांक ३० ऑक्टोबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास पत्र देऊन करण्यात आलेली मागणी,

मात्र, शासनाने त्याकडे केलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी येथील ग्रामस्थांमध्ये पसरलेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण व चिडीची भावना, त्यामुळे शासनाने या मागणीवर तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(५) **श्री. विनायकराव मेटे, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **गृहनिर्माण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"विद्याविकास एज्युकेशन सोसायटी या संस्थेस कन्नमवार नगर नं-२, विक्रोळी पूर्व येथील सुमारे ५६११.९० चौ.मी. क्षेत्रफळाचा तसेच कामगार कल्याण भवन व महात्मा फुले हॉस्पिटलमधील सुमारे २८७२.०० चौ.मी. (अंदाजित) इतका भूखंड वितरीत केलेला असणे संबंधित संस्थेने त्यातील अटी व शर्तीचा भंग केलेला असणे, सदर वितरित भूखंडाच्या करारनाम्यानुसार भूखंडाचा वापर हा माध्यमिक शालेय उपक्रमासाठी करण्याचे बंधन असतांना याचा वापर पदवी, पदविका, सभागृह, पतपेढी, बँक व तत्समसाठी करून संस्थेने अटीचा भंग केलेला असणे, याबाबत संस्था चालकास मुंबई मंडळ, म्हाडाकडून कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आल्यावर याबाबत कोणतेही उत्तर मिळालेले नसतानाही अद्यापपर्यंत संस्थेवर सदरहू नियमांचा भंग केल्याबाबत कोणतीही कारवाई म्हाडा प्रशासनाकडून करण्यात आलेली नसणे, तसेच कामगार कल्याण भवन व महात्मा फुले रुग्णालयामधील २८७२.०० चौ.मी. इतका भूखंड प्राथमिक शाळेकरिता राखीव असून हा भूखंड अद्यापपर्यंत महानगरपालिकेस हस्तांतरीत करण्यात आलेला नसताना सदर भूखंड या संस्थाचालकांकडून त्याच्या ताब्यात असल्याचे व महानगरपालिकेने उक्त जबाबदारी या संस्थेस दिलेली असल्याचे फलकबाजी करून सदरहू भूखंडास चारही बाजूने बंदिस्त करून त्याचा वापर करित असल्याचे निदर्शनास येणे, याबाबत मा. मुख्यमंत्री यांनी माहे मार्च, २०१७ रोजी तेथील महानगरपालिका एस विभाग प्रशासनास व म्हाडा प्रशासनास वारंवार निवेदन देऊनही कोणतीही निष्कासनाची व सदरहू भूखंड ताब्यात घेण्याची कार्यवाही होत नाही असे दिसून येणे, याबाबत सदरहू भूखंडांना ताब्यात घेऊन सदरहू संस्थेवर कार्यवाही करण्याबाबत वारंवार तेथील स्थानिक रहिवाश्यांकडून होत असलेली मागणी, याकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(६) **अॅड. जयदेव गायकवाड, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **गृहनिर्माण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यात आर्थिक दुर्बल घटकांसाठी तसेच मागासवर्गीय समाजातील नागरीकांसाठी शासनामार्फत इंदिरा गांधी आवास योजना, रमाबाई आंबेडकर आवास योजना, वाल्मिकी आवास योजना इत्यादी घरकुल योजना

अपेक्षेप्रमाणे न राबविण्यात येणे, राज्यातील अनेक शहरात तसेच ग्रामीण भागात मागासवर्गीय समाज झोपडपट्टी तसेच मिळेल त्या ठिकाणी वीज, पाणी, शौचालय व इतर आवश्यक सोयी सुविधांविना राहत असणे, मागासवर्गीय समाजाला गृह निर्माण सोसायटी बांधण्यासाठी जागा दिली जात नसणे, ग्रामीण भागातही मागासवर्गीय समाजातील नागरीकांनी एकत्र येऊन सोसायटी बांधण्यासाठी शासनास जमिनीची मागणी करणारे अनेक प्रस्ताव दिलेले असून ते मान्यतेविना मंत्रालयात वर्षानुवर्षे पडून असणे, मुंबईतील गोरेगाव येथे नागरी निवारा परिषदेच्या माध्यमातून गरीबांना हक्काची घरे मिळणे, परंतु कमाल जमिन धारणा कायदा (युएलसी) रद्द केल्यानंतर मुंबईत अशाप्रकारे घरे निर्माण न होणे, तसेच पुणे शहरात ६५० च्या आसपास झोपडपट्ट्या असून पुणे शहरातील निम्मे नागरीक झोपडपट्टीमध्ये राहत असणे, पुणे येथील झोपडपट्ट्यांचे सर्वेक्षण करणारे सर्वेक्षकाचे पद गेल्या बारा वर्षांपासून रिक्त असणे, रमाई आवास योजना (ग्रामीण व शहरी) २०१० ते २०१८ चा भौतिक व आर्थिक प्रगतीचा क्षेत्रनिहाय गोषवारा समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांनी प्रसिध्द केलेला असणे यात एकूण मंजूरी नुसार पूर्ण घरांची टक्केवारी ६० टक्के असणे तर खर्चाची टक्केवारी ६० टक्के इतकीच असणे, परिणामी गरीब मागासवर्गीय समाजातील नागरीकांच्या मनामध्ये शासनाच्या प्रती चिडीची भावना निर्माण होणे, राज्यातील म्हाडा तथा गृहनिर्माण संस्थांमार्फत बांधल्या जाणाऱ्या गृहनिर्माण योजना (प्रकल्पात) मागासवर्गीयांना राखीव जागा नसणे, लॉटरी पध्दतीतून गृहवाटप होणे, म्हाडाच्या घरांच्या किंमती देखील प्रचंड महागड्या असणे त्यामुळे गरीब मागासवर्गीयाना घरे विकत घेणे अशक्य होणे, मागासवर्गीयांच्या गृह निर्माण संस्थांना जागा, निधी, सवलती न देणे, झोपडपट्ट्या पुनर्वसनाच्या योजना संध गतीने चालणे, २०११ पर्यंतच्या झोपडपट्ट्यांना संरक्षण न देणे इत्यादीबाबत शासनाचे धोरण, जिल्हाधिकारी जमिनीवर मागासवर्गीय, गरीबांसाठी इमारती, गृहनिर्माण सोसायट्या बांधण्यासाठी तातडीने जमिनी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (७) **सर्वश्री. नरेंद्र पाटील**, हेमंत टकले, किरण पावसकर, जयवंतराव जाधव, अॅड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री. अमरसिंह पंडित, ख्वाजा बेग, आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री. जगन्नाथ शिंदे, अनिल भोसले, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **गृहनिर्माण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील वरळी येथील परेल लोकसेवा एस.आर.ए. सहकारी गृहनिर्माण संस्थेतील १७३ झोपड्या विकासकाने २०१२ साली एस.आर.ए. अंतर्गत तोडल्या असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१८ च्या प्रथम सप्ताहात

उघडकीस येणे, तोडकामानंतर पुढील १८ महिने झोपडपट्टी धारकांना घरांचे भाडे देऊ करण्यात येणे, मात्र, सन २०१४ नंतर विकासकाने भाडे देणे बंद केलेले असणे व सदर जागेचा विकासही थांबवलेला असणे, त्यामुळे झोपडपट्टी धारकांनी एस.आर.ए. कडे विकासक बदलण्याची मागणी वारंवार करून देखील एस.आर.ए. विभागाकडून या कामात दिरंगाई केली जात असणे, त्यामुळे संतप्त होऊन झोपडीधारकांनी एस.आर.ए. विरोधात दिनांक २ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी मोर्चा काढलेला असणे व सहाय्यक निबंधकांना पुन्हा एकदा निवेदन दिलेले असणे, तसेच आठ महिन्यांपूर्वी मा. मुख्यमंत्री यांना या प्रकरणी पत्राद्वारे माहिती दिली असूनही त्यावर अद्याप कोणतेही उत्तर मिळत नसणे त्यामुळे झोपडपट्टी धारकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे वातावरण व संतापाची भावना याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

पाच : म.वि.प. नियम १०१ - अ अन्वये विशेष उल्लेख - (असल्यास).

सहा : सन २०१८-२०१९ च्या अर्थसंकल्पावर सर्वसाधारण चर्चा (दुसरा व शेवटचा दिवस).

- मध्यंतर -

सात : शासकीय विधेयके :-

(क) विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

(१) "सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ७१ - महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१७"

(अ) विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ७१ - महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१७ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) शालेय शिक्षण मंत्री

(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.

(३) श्री.शरद रणपिसे,
वि.प.स.

(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.

- (५) अॅड.निरंजन डावखरे, (६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप,
वि.प.स. वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, (८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
वि.प.स.
(९) श्री.कपिल पाटील, (१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर,
वि.प.स. वि.प.स.
- (ब) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. धनंजय मुंडे,
वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ७१ - महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानसभेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहाच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (२) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक १ - पंढरपूर मंदिरे (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक १ - पंढरपूर मंदिरे (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (१) मुख्यमंत्री (२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, (४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.
वि.प.स.
(५) अॅड.निरंजन डावखरे, (६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप,
वि.प.स. वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, (८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
वि.प.स.
(९) श्री.कपिल पाटील, (१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर,
वि.प.स. वि.प.स.

- (३) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक २ - महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक २ — महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) मुख्यमंत्री	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.
(५) अॅड.निरंजन डावखरे, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) श्री.कपिल पाटील, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(४) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३ — महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३ — महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) ग्रामविकास मंत्री	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.
(५) अॅड.निरंजन डावखरे, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) श्री.कपिल पाटील,	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर,

वि.प.स.

वि.प.स.

(५) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५ — महाराष्ट्र वेश्म मालकी (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५ — महाराष्ट्र वेश्म मालकी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) गृहनिर्माण मंत्री

(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.

(३) श्री.शरद रणपिसे,
वि.प.स.

(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.

(५) अॅड.निरंजन डावखरे,
वि.प.स.

(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप,
वि.प.स.

(७) श्री.सतिश चव्हाण,
वि.प.स.

(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.

(९) श्री.कपिल पाटील,
वि.प.स.

(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर,
वि.प.स.

(ख) विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे - विचार पुढे सुरू, खंडशः विचार व संमत करणे.

"सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ६८ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१७"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. शरद रणपिसे, धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ६८ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१७ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री

(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.

(३) श्री.शरद रणपिसे,
वि.प.स.

(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.

(५) अॅड.निरंजन डावखरे,
वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप,
वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण,
वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) श्री.कपिल पाटील,
वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर,
वि.प.स.

आठ : (क) (मंगळवार, दिनांक ६ मार्च, बुधवार, दिनांक ७ मार्च, गुरुवार, दिनांक ८ मार्च व मंगळवार, दिनांक १३ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

अॅड. अनिल परब, सर्वश्री.प्रसाद लाड, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, प्रविण दरेकर, गोपीकिसन बाजोरिया, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री.रविंद्र फाटक, सुजितसिंह ठाकूर, प्रा.डॉ.तानाजी सावंत, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव -

"मुंबई शहर व उपनगरांचा सन २०१४ ते २०३४ या २० वर्षांचा शासनाकडे प्रलंबित असलेला विकास आराखडा, विकास आराखड्यास मंजूरी न दिल्यामुळे ठप्प झालेली विकास कामे, विकास आराखड्यास त्वरीत मान्यता देण्याची आवश्यकता, गृहनिर्माण धोरणास मान्यता देण्यास होत असलेला विलंब, ५०० चौ.फूटापर्यंतच्या मुंबईतील घरांना मालमत्ता करामध्ये सवलत देण्याबाबतच्या निर्णयास शासनाने त्वरीत मान्यता देण्याची आवश्यकता, मुंबईतील शिवडी, गोरई (बोरिवली), माहिम भागातील जैवविविधतेमुळे पाणथळीने व्यापलेले क्षेत्र पर्यटन क्षेत्र, म्हणून जाहिर करण्याच्या जिल्हाधिकाऱ्यांना दिलेल्या सूचना, तथापि जिल्हाधिकाऱ्यांनी कोणतीच कार्यवाही न केल्यामुळे पाणथळ क्षेत्रांवर दिवसेंदिवस वाढत जाणारी अनधिकृत बांधकामे, मुंबई शहर व उपनगरातील विकासक, मोठमोठ्या कंपन्या, मॉल्स यांनी महापालिकेचा सुमारे १३३.२५ कोटी रुपयांचा थकवलेला कर, विविध शासकीय कार्यालयांनी ३२० कोटी रुपयांपेक्षा अधिक रक्कमेची थकविलेली पाणी देयके, म्हाडा वसाहतीमधील सदनिकांचे रुपये १५५ वरून रु.१०२७ पर्यंत एप्रिल, १९९८ पासून पूर्वलक्षी प्रभावाने वाढविण्यात आलेले सेवाशुल्क, म्हाडाच्या ५६ वसाहतींचा खडलेला पुनर्विकास व या वसाहतीमधील ५० वर्षापूर्वीच्या मलःनिसारण वाहिन्या दुरुस्त न केल्यामुळे पाणी तुंबुन त्या ठिकाणी रोगराई पसरण्याचा निर्माण झालेला धोका, मुंबईतील मोडकळीस आलेल्या उपकर प्राप्त व बिगर उपकरप्राप्त सुमारे १४ हजार इमारती, पंतप्रधान आवास योजना इमारत व

पुनर्रचना मंडळाच्या व झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनेतर्गत बांधलेल्या इमारतीची दुरुस्ती, बीपीटी व बीआयटी च्या जागेवरील धोकादायक इमारती, म्हाडाच्या इमारतींमध्ये ३०० पेक्षा जादा घुसखोर असल्याचे निष्पन्न होणे, मुंबईतील सात रस्ता (आर्थर रोड) येथील मध्यवर्ती कारागृहाच्या सुरक्षिततेसाठी कारागृहापासून ५०० मिटर परिघातील इमारतींचा व झोपडपट्ट्यांचा १० वर्षांपासून खुंटलेला पुनर्विकास, वरळी येथील प्रेमनगर, व्ही.पी.नगर, सिध्दार्थ नगर, जिजामाता नगर, मरिअम्मा नगर, इत्यादिंचा गेल्या अनेक वर्षांपासून रखडलेला पुनर्विकास, मुंबईतील कोळीवाड्यांचे सीमांकन न झाल्यामुळे त्या परिसराच्या विकासासाठी सर्वसामान्य योजना आखण्याची आवश्यकता, मुंबईतील अॅनी बेझंट रोडवरील अटारिया मॉल येथे वाढत्या दहशतीमुळे त्या ठिकाणी तातडीने भुयारी मार्ग तयार करण्याची स्थानिक लोकप्रतिनिधींची मागणी, भांडूप (प) व इतर भागात डोंगर, टेकड्यांच्या पायथ्याशी असलेल्या झोपड्यांवर दरवर्षी पावसाळ्यात दरडी कोसळून होणारे अपघात व त्यांचेसाठी एसआरए योजना राबविण्याची आवश्यकता, माहे फेब्रुवारी, २०१८ च्या दरम्यान मुंबई शहरात अनेक ठिकाणी लागलेल्या आगींची चौकशी करण्याची आवश्यकता, सुभाषनगर चेंबूर येथे म्हाडा वसाहतीमध्ये विकासकांनी मागील १०-१५ वर्षांपासून रहिवाश्यांसोबत करारनामे करूनही अद्यापी पुनर्विकास न करता रहिवाश्यांची केलेली फसवणूक, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(ख) (गुरुवार, दिनांक ८ मार्च व मंगळवार, दिनांक १३ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, सुनिल तटकरे, संजय दत्त, हेमंत टकले, आर्कि. अनंत गाडगीळ, सर्वश्री.अमरसिंह पंडित, जयंत पाटील, रामहरी रुपनवर, सतिश चव्हाण, कपिल पाटील, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.जयवंतराव जाधव, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री.सुभाष झांबड, विक्रम काळे, अमरनाथ राजूरकर, किरण पावसकर, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री.ख्वाजा बेग, जनार्दन चांदूरकर, बाळाराम पाटील, हरिसिंग राठोड, अब्दुल्लाखान दुराणी, आनंदराव पाटील, नरेंद्र पाटील, चंद्रकांत रघुवंशी, प्रकाश गजभिये, अमरिशभाई पटेल, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री.मोहनराव कदम, जयदेव गायकवाड, रामराव वडकुते, जगन्नाथ शिंदे, अनिल तटकरे, आनंद ठाकूर वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव -

"मागील ३ वर्षांपासून राज्याची आर्थिक स्थिती खालावत असून

राज्यावर कर्जाचा सुमारे ७.५० लाख कोटी रुपयांपर्यंत बोजा पडण्यासारखी निर्माण झालेली स्थिती, राज्याची आर्थिक स्थिती अडचणीत आलेली असताना देखील कोट्यवधी रुपयांच्या खर्चाच्या प्रकल्पांच्या करण्यात येत असलेल्या घोषणा, दोन वर्षांपूर्वी मेक इन महाराष्ट्राच्या माध्यमातून राज्यात मोठी गुंतवणूक येईल, अशी घोषणा करून त्यासाठी ३०१८ सामंजस्य करार करून सुमारे ८ लाख कोटी रुपयांची गुंतवणूक करण्याचे अपेक्षित असणे, प्रत्यक्षात त्यानुसार फक्त १ लाख ९० कोटी रुपयांची गुंतवणूक झाल्याचे शासनाने जाहीर करणे, त्यातील कोणतेही प्रकल्प कार्यान्वीत झालेले नसणे, मेक इन महाराष्ट्राचा प्रयोग फसलेला असताना पुन्हा दिनांक १८ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी कोट्यवधी रुपये खर्च करून मॅग्नेटीक महाराष्ट्रमध्ये महागुंतवणूक करणार असल्याचे दाखविलेले स्वप्न, मॅग्नेटीक महाराष्ट्राचे काही विशिष्ट उद्योग समुहांना लाभ मिळण्यासाठी केलेले प्रयोजन, मेक इन महाराष्ट्र प्रमाणेच मॅग्नेटीक महाराष्ट्रातील कराराची अंमलबजावणी न होण्यासारखी स्थिती, उद्योगक्षेत्रात सरासरी विकास दरात घट झालेली असून गुजरात, बिहार, छत्तीसगड, हरियाणा यांच्या तुलनेत राज्याची झालेली पिछेहाट, पुरेश्या पायाभूत सुविधा व विजेचे वाढलेले दर यामुळे राज्यातील उद्योग मोठ्या प्रमाणात अन्य राज्यात स्थलांतरीत होत असणे, कामगार विरोधी धोरणामुळे कामगारांवर होत असलेला अन्याय, माथाडी मंडळाची पुनर्रचना करून माथाडी कामगारांसाठी महामंडळ व सुरक्षारक्षक मंडळाचे महामंडळ करण्याची होत असलेली मागणी, कामगारांना घातक असलेल्या विविध कामगार कायदांमध्ये सुधारणा करण्याची आवश्यकता, बेरोजगारीचा दिवसेंदिवस चिघळत असलेला प्रश्न, शासनाचे त्याकडे झालेले दुर्लक्ष, उद्योगासंदर्भात व कामगारांसंदर्भात शासनाच्या चुकीच्या धोरणामुळे औद्योगिक क्षेत्र डबघाईला आल्याने परिणामी, उद्योगांवर अवलंबून असलेल्या व्यक्ती, व्यापारी, कामगार वर्ग व सर्वसामान्य जनतेत पसरलेला तीव्र असंतोष व नाराजीची भावना, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(ग) (मंगळवार, दिनांक १३ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड. अनिल परब, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री.गोपीकिसन बाजोरिया, प्रविण दरेकर, रविंद्र फाटक, गिरीशचंद्र व्यास, प्रा.डॉ.तानाजी सावंत, सर्वश्री.सुजितसिंह ठाकूर, प्रसाद लाड, चंदुभाई पटेल, डॉ.परिणय फुके, श्रीमती स्मिता वाघ, डॉ.अपूर्व हिरे, श्री.मितेश भांगडिया, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव -

"राज्यात मुंबई, कोकण भागात लाभलेला लांब व निसर्गरम्य समुद्र किनारा, परशुरामाची भूमी म्हणून प्रसिध्द आणि समुद्र व डोंगर कपारीने समृध्द कोकण, समुद्राच्या सानिध्यातील रॉक गार्डन, समुद्राखालील प्रवाळे व जीवसृष्टीचा आनंद लुटण्यासाठी असलेले स्कूबा ड्रायव्हिंग व स्नार्कलिंग, छत्रपती श्री शिवाजी महाराजांची पवित्र स्मृती व शूर वीरांचा पारंपारिक इतिहास असलेले शिवनेरी, रायगड, सिंधुदुर्ग, तोरणा, मुरूड-जंजीरा, लोहगड, विजयदुर्ग, दुर्गाडी इत्यादी पुरातन व ऐतिहासिक किल्ले व जयगड, सिंहगड, प्रतापगड, माऊली इ.गड यांचे संवर्धन करण्याची आवश्यकता, ब्रिटीश व पोर्तुगीज राजवटीत त्यांच्या जहाजांवर प्रखर हल्ले चढवून त्यांना सळो-की-पळो करून सोडणारे व विदेशी सत्तांना सागरी किनाऱ्यावर मोठे आव्हान निर्माण करणाऱ्या श्री छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या आरमारातील मराठा आरमाराचे प्रमुख दर्यासारंग, सरखेल श्री. कान्होजी आंग्रे यांच्या पवित्र स्मृती जपण्याची आवश्यकता, औरंगाबादमधील जगप्रसिध्द अजिंठा व वेरुळ लेणी व गुंफा अत्यंत जुन्या झाल्या असल्याने त्यांचे संवर्धन व पर्यटकांना आकर्षित करण्याच्या दृष्टीने तेथे अत्याधुनिक योजना राबविण्याची आवश्यकता, महाराष्ट्र ही संत व ऋषीमुनींची भूमी असल्याने येथे असलेली सर्व जाती-धर्माची प्रसिध्द धार्मिक स्थळे उदा. पंढरपुरचे विठ्ठल-रखुमाई मंदिर, कोल्हापुरचे महालक्ष्मी मंदिर, तुळजापुरचे भवानीमाता मंदिर, शिर्डीचे साईबाबा मंदिर, अष्टविनायक, शनिशिगनापूर, भारतातल्या १२ ज्योतिर्लिंगापैकी महाराष्ट्रातील चार ज्योतिर्लिंगे, नाशिकमध्ये होणारा कुंभमेळा, आषाढी एकादशी निमित्त राज्यातून विविध ठिकाणांहून पंढरपूरच्या वारीकरिता पायी निघणारे व दिवसेंदिवस प्रवास करणारे वारकरी यांना वारीच्या मार्गात सुविधा पुरविण्याकरिता नियोजन करण्याची आवश्यकता, विदर्भातील ताडोबा, नवेगाव, बोर व्याघ्र प्रकल्प, राष्ट्रीय अभयारण्य व तेथील राष्ट्रीय प्राणी, समृध्द वनसंपदा, भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी घेतलेल्या बौध्द धर्माच्या दीक्षेच्या माध्यमातून पुनीत झालेली व देशातील बौध्द धर्मियांचे पवित्र श्रध्दास्थान असलेली नागपूरातील दीक्षाभूमी, देशाची औद्योगिक राजधानी म्हणून ख्याती पावलेले मुंबई शहर, मुंबईतील पुरातन कोळी संस्कृती, तसेच फिल्म जगतात बॉलीवूड म्हणून प्रसिध्द असलेली मुंबईची फिल्म नगरी, मुंबई शहरात असलेले जागतिक व्यापार केंद्र, मुंबईतील श्री मुंबादेवी, श्री महालक्ष्मी, श्री सिध्दीविनायक इत्यादी हिंदुची प्रसिध्द दैवते, ख्रिश्चन धर्माची प्रसिध्द देवी माऊंट मेरी, हाजीअलीचा दर्गा, पारशी समाजाची मंदिरे, जैन समाजाचे श्री गोडीजी व श्री शांतीनाथ मंदिर, शिवाजी पार्कवरील चैत्यभूमी इत्यादी राज्यातील नव्हे तर देशभरातील विविध धर्माच्या भाविकांची श्रध्दास्थाने, तसेच गेट वे ऑफ इंडिया, मरिन

ड्राईव्ह, नरिमन पॉईंट, बॅलार्ड पिअर, ससून डॉक, छत्रपती शिवाजी महाराज रेल्वे स्थानक, मुंबई महापालिका इमारत, हुतात्मा चौक, काळाघोडा, प्रिन्स ऑफ वेल्स म्युझियम, विज्ञान भवन, एशियाटिक लायब्ररी, मुंबई विद्यापीठ, हॉर्नीमन सर्कल या हेरिटेज वर्गात असलेल्या ऐतिहासिक वास्तू इत्यादींचे संवर्धन व जतन करण्याच्या दृष्टीने विचार होण्याची आवश्यकता, दिल्ली बोट क्लब येथून २६ जानेवारी या प्रजासत्ताक दिनादिवशी निघणाऱ्या परेडच्या धर्तीवर मुंबईतील मरीन ड्राईव्ह ते नरीमन पॉईंट पर्यंत प्रतिवर्षी २६ जानेवारी रोजी काढण्यात येणारी भव्यदिव्य व नेत्रसुखद परेड, महाराष्ट्राची सांस्कृतिक राजधानी व शैक्षणिक नगरी म्हणून प्रसिद्ध असलेले पुणे शहर, पुणे शहरातील पुरातन व नावाजलेल्या शिक्षण संस्था, पश्चिम महाराष्ट्रातील सह्याद्रीच्या नयनरम्य पर्वतरांगा, महाराष्ट्र राज्य पर्यटन क्षेत्रात देशभरातील प्रथम क्रमांकाचे राज्य बनविण्याच्या दृष्टीने व महाराष्ट्राची सांस्कृतिक परंपरा वृद्धीगत करण्याकरिता नियोजनबध्द व कालबध्द कार्यक्रम आखण्याची आवश्यकता ज्यायोगे देशभरातील व जागतिक स्तरावरील पर्यटक महाराष्ट्र राज्यात आकर्षित होऊ शकतील व राज्यातील हॉटेल्स उद्योग, वाहतूक उद्योग यामध्ये वृद्धी होऊन लाखो बेरोजगार तरुणांना रोजगार उपलब्ध होऊ शकेल व राज्याच्या महसूलात वाढ होईल या दृष्टीने राज्य शासनाचे पर्यटन धोरण बनविण्याची आवश्यकता, कृष्णा खोरे महामंडळातील जलसिंचन प्रकल्प, कालवे व पुनर्वसनाच्या कामांना गती देण्याची आवश्यकता, मत्स्य उत्पादन दिवसेंदिवस कमी होत असल्यामुळे लहान आणि पारंपारिक मच्छिमार करणाऱ्यांवर आर्थिक संकट, कोकणातील व समुद्र किनार पट्टीतील मच्छिमारांना आर्थिक दृष्ट्या सक्षम करण्याकरिता मत्स्य शेती वाढविण्यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

नऊ : अर्धा-तास चर्चा — म.वि.प. नियम ९२ अन्वये (बैठकीच्या शेवटी) -

(१) श्री.सुभाष झांबड, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"शासनाच्या अध्यादेश क्र.१६/२०१६ दिनांक ३० ऑगस्ट, २०१६ नुसार नगराध्यक्ष यांना नामनिर्देशित सदस्यांची नियुक्ती करण्याबाबत पूर्ण अधिकार प्राप्त झालेले असणे, परंतु सदरील नियम सन २०१० मध्ये सुधारणा अथवा नवीन नियम अस्तित्वात नसल्यामुळे जिल्हाधिकारी यांनी छाननी केलेले अथवा जिल्हाधिकारी यांनी शिफारस केलेले सदस्यांची नियुक्ती करणे हे नगराध्यक्षावर बंधनकारक राहिलेले नसणे, यामुळे सदरील नियमामध्ये नगराध्यक्षांना अधिकार प्राप्त झाल्यामुळे नगराध्यक्ष या अधिकारांचा गैरवापर करून तौलिक संख्याबळाचा विचार न करता

नामनिर्देशित सदस्यांची नियुक्ती करत असणे, याला प्रतिबंध करण्यासाठी शासनाने दिनांक २१ डिसेंबर, २०१६ रोजी निर्णय घेवून आदेश काढलेला असणे, सदर आदेशाचे कायद्यात रुपांतर केलेले नसणे, त्यामुळे सन २०१६ च्या नियमामध्ये सुधारणा करून त्याचे कायद्यामध्ये रुपांतर करणे आवश्यक असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्री.अनिल भोसले, वि.प.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित करतील.

"पुणे शहरात कचऱ्याची विल्हेवाट लावण्यासाठी महानगरपालिकेने हडपसर येथील रामटेकडी येथे नवीन कचरा प्रकल्प उभारण्याचे ठरविलेले असणे, पुणे महापालिकेच्या हद्दीलगतच्या गावांतील कचरा प्रतिदिन शहरात येत असणे, सदर महानगरपालिका कचरा समस्येकडे दुर्लक्ष करत असणे, सन २०१४ मध्ये हडपसर येथील उरुळी देवाची येथे मंजूर केलेल्या कचरा प्रकल्पाला नागरीकांचा विरोध असणे, पुण्यातील कचरा समस्या सोडविण्यासाठी व या कचरा प्रकल्पांना नागरीकांचा विरोध होऊ नये यासाठी पुणे शहराचा चारही बाजूला कचरा प्रकल्प उभे करण्याची आवश्यकता असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : १३ मार्च, २०१८.

डॉ.अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.